

Kinderboeken in de klas
Begeleidingsbrochure voor leerkrachten
(6de leerjaar)

SAMENSTELLING: AN DEPRINS

AUTEUR

Biografie

Kolet Janssen (Hasselt, 1955) studeerde godsdienstwetenschappen en geeft deeltijds les. Samen met haar man heeft ze drie pleegkinderen, die inmiddels op eigen benen staan, en drie eigen producten. Haar levendige fantasie slaat geregeld op hol, maar gelukkig kan ze die kwijt in haar boeken. Het ontbreekt haar nooit aan inspiratie, maar soms wel aan de tijd om alles op te schrijven. Ze houdt bij het schrijven van afwisseling: ernstige en luchtige onderwerpen, voor jongere en wat oudere lezers, puur fantasie of gebaseerd op de werkelijkheid. Ze schreef al heel wat kinder- en jeugdboeken en werkt ook mee aan de tijdschriften Samuel, Zonnestraal en Zonneland.

Sites waar informatie over Kolet Janssen te vinden is:

www.davidsfonds.be

<http://users.skynet.be/kolet.janssen>

<http://home.wanadoo.nl/richard.thiel/auteurs/kjanssen.htm>

Bibliografie

1994	Mijn broer is een orkaan (Davidsfonds/Infodok)
1995	Zonderdag (Davidsfonds/Infodok)
Huis op hol (Davidsfonds/Infodok)
1996	De koffer (Davidsfonds/Infodok)
Eiland (Davidsfonds/Infodok)
1997	Het geheim (Davidsfonds/Infodok)
Het duivelskind (Davidsfonds/Infodok)
1998	Het vreemde huis (Davidsfonds/Infodok)
1999	Het teken (Davidsfonds/Infodok)
2000	Samen met Sander (Davidsfonds/Infodok)
Wisselkind (Davidsfonds/Infodok)
2001	De weg naar school (Davidsfonds/Infodok)
Lekker anders (Davidsfonds/Infodok)
2002	Het gat (Davidsfonds/Infodok)
Waarom? (Davidsfonds/Infodok)
2003	Seks, hoe voelt dat? (Davidsfonds/Infodok)
2004	Het grote avontuur van God en mens (Davidsfonds/Infodok)

LESSUGGESTIES

Het grote seks, hoe voelt dat-spel

Leeftijd

Dit spel is het best geschikt voor leerlingen uit de derde graad, specifiek voor het zesde leerjaar.

Spelverloop en spelregels

Verdeel de leerlingen in groepjes van vier. Elk groepje krijgt een pion. De groep die het hoogst aantal ogen gooit mag beginnen.

Al de pionnen staan in het vakje van start. Je zet je pion het aantal ogen vooruit dat je gooit. Vervolgens neemt de groep een kaart, waarop een vraag staat, van de stapel die dezelfde kleur heeft als het vakje waarop de groep staat. Een leerling van dat groepje leest de vraag voor. Er zijn zes verschillende soorten kaarten die elk hun thema hebben:

1. Geel: Hoe, wat, waar en wanneer? (seks)
2. Groen: Jongens versus meisjes. (lichamelijke veranderingen)
3. Blauw: Aan of af? (vertrouwen en scheiden)
4. Rood: Dikke buik mama. (vlak voor, tijdens en na de zwangerschap).
5. Paars: Raar maar waar. (seksueel misbruik en samenleven in soorten).
6. Oranje: Eerst blabla, dan boemboem. (veilig vrijen en SOA's).

Al deze vragen op de kaarten zijn verdeeld in vijf categorieën:

1. Ja / neen vragen
2. Doevragen
3. Discussievragen
4. Opzoekvragen
5. Afbeeldingsvragen

Bij een ja / neen vraag leest een leerling uit de groep die aan de beurt is de vraag voor. Daarna krijgen alle groepen twee minuten de tijd om te overleggen. Als de leerkracht een teken geeft steken alle groepen te samen hun ja of neen bordje omhoog. Dan volgt er een korte bespreking.

Als een groep een doevraag trekt, leest een leerling deze voor. Onderaan staat op elke doekaart een cijfer. Dit cijfer komt overeen met het 'doeblad' van de leerkracht. Op het doeblad staan de opdrachten die bij de vragen horen en het eventuele materiaal dat nodig is. De groepen mogen eerst even overleggen hoe ze deze opdracht zullen aanpakken. De leerlingen kunnen ook een korte toelichting geven nadat ze hun opdracht volbracht hebben.

Bij een discussievraag neemt de leerkracht de praatstok nadat een leerling de vraag heeft voorgelezen. De leerling die de praatstok krijgt van de leerkracht mag het woord voeren. Daarna wordt deze stok doorgegeven aan leerlingen die hun mening willen vertellen. Alleen diegene dat de praatstok vast heeft, krijgt het woord. De leerkracht is bij de discussievragen

de moderator. Bij deze vragen wordt er even niet naar de groepjes gekeken, maar spreekt ieder voor zichzelf.

Als een groep een opzoekvraag trekt moeten de leerlingen in hun groepjes opzoekwerk doen. Ze moeten zelfontdekkend leren. De leerkracht moet hier voldoende materiaal voorzien (boeken, CD-roms, video,...) zodat elk groepje kan werken. Deze boeken moeten over allerlei onderwerpen gaan (seks en ziektes, het menselijk lichaam, verklarend woordenboek, huwelijken, priesters, zwangerschap,...). Op het einde van 'spelverloop en spelregels' vind je enkele bronnen van boeken en één cd-rom over deze onderwerpen. Nadien mag de groep die de vraag trok het antwoord geven. De andere groepen vullen eventueel aan of verbeteren indien nodig.

Bij een afbeeldingsvraag staat er een tekening op het kaartje. De leerling die deze kaart trok geeft deze door aan de leerkracht. De leerkracht laat de tekening in het groot zien. De leerlingen vertellen wat ze zien en bedenken welke vraag achter die prent zou schuilen. De vraag staat op de achterkant van de vergrote prent ter controle. Dan volgt er een korte bespreking.

Het spel is gedaan als één groep de finish behaalt.

Eventuele bronnen voor de opzoekvragen:

- CD-rom: het lichaam van de mens 2.0: interactieve encyclopedie
- Praten over echtscheiding, Anne Charlish
- Dat nare gevoel, Martine Delfos
- Kop en staart, Martine Delfos
- Een vrolijke drukte, Martine Delfos
- Zin in jezelf, Martine Delfos
- Alles erop en eraan, Martine Delfos
- Een vrolijke drukte, Martine Delfos
- Overal te koop, Martine Delfos
- De dichtbij-je-bed show, Martine Delfos
- Zoek de verschillen, Martine Delfos
- Verliefd is verliefd, Martine Delfos
- Ooggetuigen: religie, Myrtle Langley
- Ooggetuigen: het menselijk lichaam, Steve Parker
- De pil: geschiedenis en gebruik, Marie-Françoise Grillot
- Zoenen: alle feiten op een rijtje, Nick Fisher
- Heb ik dat?, Lenny Priijvelaar
- Het S boek, Jane Pavanel

Spelmateriaal

- Spelbord
- 1 dobbelsteen
- Pionnen
- 35 gele kaartjes
- 23 groene kaartjes
- 13 blauwe kaartjes

- 13 paarse kaartjes
- 23 rode kaartjes
- 12 oranje kaartjes
- ja / neen kaartje per groep
- 18 afbeeldingen
- Informatieve boeken, video's, CD-ROMs, ... over seks, menselijk lichaam, ...
- 1 praatstok (= meetlat)
- 1 tampon, fles en rode vloeistof (water met grenadine) per groep
- 1 maandverband (verschillende), slipje en rode vloeistof per groep
- verkleedkleden (meisjes- en jongenkleden)
- 1 pop per groep
- 1 condoom en houten stok per groep

Vragen 'Hoe, wat, waar en wanneer?'

1. Wat is seks? o
2. Waarom praten mensen niet zoveel over seks? a
3. Hoe komt het dat een penis stijf wordt? o
4. Wat betekent: 'Ik heb vlinders in mijn buik?' di
5. Wanneer weet je zeker dat je klaar bent voor 'het'? di
6. Waarom heeft een vrouw een spleetje en borsten en een man een penis? o
7. Wat is sperma? o
8. Vanaf welke leeftijd krijg je het gevoel te willen kussen? di
9. Als je een hele goede vriend hebt bij wie je je goed voelt, ben je dan verliefd? jn
10. Wanneer weet je dat je verliefd bent? a
11. Als je geconfronteerd wordt met seks en je wilt er nog niet aan beginnen, wat moet je dan doen? do
12. Wat betekent vrijen? o
13. Masturberen, wat is dat precies? o
14. Als je jong begint met seks, voel je je dan volwassener? jn
15. Hoe toon je iemand dat je ze leuk vindt? o
16. Wat is een besnijdenis? Doen ze het bij mannen en vrouwen? o
17. Wat betekent sexuele opvoeding? o
18. Mag seks als plezier beschouwd worden? jn
19. Waarom hebben meisjes een baarmoeder? o
20. Wanneer is iemand knap? di
21. Doet het pijn als je vrijt? jn
22. Hoe komt het zaad uit de penis? o
23. Waarom hebben jongens een baard en meisjes niet? o
24. Waarom zijn we kieskeurig als we iemand kiezen? a
25. Doen ze seks vaak? Of veel? jn
26. Kun je een leven hebben zonder seks? jn
27. Hoe wijs je iemand af zonder hem /haar te kwetsen? o
28. Als je verliefd op iemand bent, plaag je die persoon dan? jn
29. Waar kun je 'het' het beste doen? di
30. Waarom krijg je haar in je neus? o
31. Wat is anaal? Wat is oraal? o
32. Wat kun je doen aan impotentie? o
33. Is seks slecht voor de gezondheid? jn

34. Hoe start je een relatie? do
35. Mensen zeggen dat je een baard in de keel krijgt: is dat waar? jn

Vragen 'jongens versus meisjes'

1. Hoe komt het dat jongens minder vlug rijp zijn dan meisjes? di
2. Wat zijn hormonen? o
3. Waarom verliezen meisjes bloed en jongens niet? o
4. Waarom veranderen mensen? a
5. Vanaf welke leeftijd krijgen meisjes bloedingen? o
6. Waarom is mooi zijn zo belangrijk bij meisjes? di
7. Hoe lang ben je ongesteld? o
8. Waarom doen jongens zo stoer en de meisjes zo lastig? di
9. Op welke leeftijd krijgt een jongen sperma? o
10. Waarom zijn meisjes zulke babbelkousen? di
11. Hoe kun je weten wanneer je je bloedingen gaat krijgen? o
12. Hoe komt het dat meisjes zo vroeg menstrueren? Het is toch niet normaal om op 13 à 14 jaar te beginnen vrijen? di
13. Hoe lang duurt witverlies voor je ongesteld bent? o
14. Zijn jongens meer op seks uit dan meisjes? jn
15. Word je heel je leven lang ongesteld? jn
16. Waarom doen meisjes zo tuttig? di
17. Krijg je puisten als je in de puberteit zit? jn
18. Als jongens stoer doen, doen ze dat voor de meisjes? di
19. Kan je al een kind krijgen als je nog maar negen bent? jn
20. Waarom moeten vrouwen een tampon dragen tijdens het zwemmen? do
21. Waarom zijn oudere broers zo prikkelbaar? a
22. Wat is eigenlijk een maandverband? do
23. Waarom zijn meisjes zo saai? di

Vragen 'Aan of af?'

1. Wat is vertrouwen hebben in iemand? a
2. Waarom scheiden mensen? a
3. Wat is liefde? do
4. Waarom is er jaloezie in iedere mens? a
5. Waarom blijft een relatie nooit duren? di
6. Wat moet je doen als je een partner hebt, maar je ziet een ander meisje liever en je wilt toch niet scheiden? di
7. Hoe komt het dat je voelt dat sommigen echt niet bij je passen en anderen wel? a
8. Als je moeder overleden is en je papa heeft iemand anders leren kennen maar je vindt die vrouw niet leuk, wat moet je dan doen? di
9. Hoe gaat het leven als je alleen bent? a
10. Waarom maken grootouders minder ruzie met elkaar dan onze ouders?
11. Hoe groot mag het leeftijdsverschil zijn? a
12. Hebben bejaarden ook seks? jn
13. Wanneer weet je dat je de ware hebt gevonden? di

Vragen 'raar maar waar'

1. Waarom trouwen er zoveel mensen? a
2. Waarom verleiden meisjes jongens, of omgekeerd? do
3. Waarom mogen priesters niet trouwen? o
4. Wat is het beste: samenwonen of trouwen? di
5. Waarom gebeuren er verkrachtingen? di
6. Kan een moeder of vader een baby alleen opvoeden? jn
7. Hoe leeft een meisje verder nadat ze verkracht werd? di
8. Kunnen homo's echt van elkaar houden? jn
9. Homo of hetero: is dat een ander gevoel van liefde? jn
10. Waarom prostitueren sommigen mensen zich? o
11. Is het normaal dat sommigen mensen het fijn vinden dat ze gepijnigd worden? jn
12. Waarom veranderen sommige mensen van geslacht? do

Vragen 'dikke buik mama'

1. Hoe worden baby's echt gemaakt? o
2. Hoe leven we in de baarmoeder? o
3. Is het waar dat bij de bevalling de vagina scheurt? jn
4. Waarom zit een baby negen maanden in de buik van zijn moeke? o
5. Waarom moet de vrouw zolang persen voordat de baby eruit is? a
6. Heeft het kindje geen pijn als het uit de vagina komt? jn
7. Waarom zeggen sommige mensen dat kindjes uit de bloemkool of van de ooievaar komen? a
8. Kun je ziek worden als je zwanger bent? jn
9. Kunnen oudere vrouwen kinderen krijgen? jn
10. Waarmee moet je rekening houden als je een baby krijgt? a
11. Hoe moet je met een kindje omgaan? do
12. Wat is abortus? o
13. Hoe komt het dat de baby door het voorste gaatje komt en niet door het achterste? o
14. Wanneer moet je seks hebben om zwanger te raken? o
15. Waarom komt er in de borsten van een vrouw melk, alleen als ze zwanger is? o
16. Hoe weet je dat een vrouw vruchtbaar is? o
17. Hoe ziet de baby in de buik eruit? o
18. Hoe krijg je een tweeling? o
19. Zwemt de baby in de buik van de moeder? jn
20. Als de baby in de buik zit, is hij zich daarvan bewust? jn
21. Als je frieten eet, komt dat dan ook in het buikje van de baby terecht? jn
22. Hoe krijg je een siamese tweeling? o
23. Als je over tijd bent en je hebt 'het' pas gedaan, na hoeveel dagen weet je zeker dat je zwanger bent? o

Vragen 'Eerst blabla, dan boemboem!'

1. Wat moet ik doen om niet vroegtijdig vader te worden? a
2. Kan seks vele ziektes veroorzaken? jn

3. Welke gevaarlijke geslachtsziektes zijn er en wat zijn de symptomen? o
4. Waar kun je condooms kopen zonder dat veel mensen het weten? do
5. Hoe gebruik je een condoom? do
6. Viagra, is dat wel gezond? jn
7. Als je tongt, kun je dan aids krijgen? jn
8. Hoeveel keer kun je een condoom gebruiken? do
9. Klopt het gerucht dat een condoom niet altijd werkt? jn
10. Welk voorbehoedsmiddel is het betrouwbaarst? di
11. Is de pil wel gezond? jn
12. Wat is de morning-afterpil? O

o: opzoekvragen

jn: ja / neen vragen

do: doevragen

di: discussievragen

a: afbeeldingsvragen

Doebblad voor leerkrachten

1. Speel iemand die vlinders in zijn buik heeft.
2. Speel een situatie waarin je zegt dat je nog niet wil zoenen.
3. Laat aan iemand merken dat je ze leuk vindt.
4. Zeg tegen iemand dat je haar niet wil hebben op een beleefde manier.
5. Probeer een relatie met iemand te starten.
6. Geef aan elke groep een tampon en een fles met niet te brede hals. Laat de leerlingen de fles vullen (niet te veel, maar 5 eetlepels) met water waar grenadine bij is. Hou dan de fles over een emmer ondersteboven. Dan halen ze de tampon er rustig uit.
Materiaal: 1 tampon per groep, water en grenadine, emmer en fles.
7. Geef aan elk groepje een maandverband (verschillende merken) en een propere slip. Laat ze het maandverband in de slip leggen; Dan mogen ze er ene eetlepel water met grenadine bij doen. Dan houden ze de slip ondersteboven.
Materiaal: 1 maandverband, water met grenadine en slip per groep.
8. Een woordveld per groep maken over 'Wat is liefde?'
9. Een jongen mag een meisje proberen te verleiden en omgekeerd.
10. De meisjes verkleeden en gedragen zich als jongens en omgekeerd.
11. Elke groep krijgt een pop en moet daarvoor zorgen.
12. Enkele leerlingen beelden uit dat ze een condoom kopen in een winkel, anderen bij een apotheker en andere uit een automaat. Ze bedenken ook hoeveel mensen er overal zijn.
13. De leerlingen krijgen een condoom en doen deze over een staafje.
Materiaal: 1 condoom en staafje per groep.
14. De leerlingen nemen het condoom die ze al gebruikt hebben en doen hem nog eens rond het staafje.
Materiaal: 1 condoom en staafje (hebben ze reeds gebruikt).

Spelbord

Op het spelbord zijn er 57 vakjes. Daarvan krijgen 12 vakjes een gele, 8 een groene, 7 een blauwe, 7 een paarse, 10 een rode en 6 een oranje kleur.

Er zijn drie vakjes waar een dobbelsteen opstaat en een pijl in de richting vanwaar ze komen. D.w.z. dat de leerlingen uit dat groepje moeten gooien en het aantal ogen dat ze gooien achteruit zetten.

Er zijn twee vakjes waar een man ligt te slapen. Dan moet die groep een beurt overslaan. En dan zijn er twee vakjes waar een dobbelsteen opstaat met een pijl naar de vakjes die nog moeten komen. D.w.z. dat het groepje nog eens mag gooien en het aantal ogen dat het gooit vooruit mag zetten.